

Ta vesnička vystrčená na samý okraj kanadské provincie Manitoba, ta maličká, bezvýznamná osada, ztracená mezi hubenými jedličkami daleko v melancholickém kraji jezer a divokých kachen, to je Portage-des-Prés. Od nejbližšího městečka, Rorketonu, kde končí místní železniční dráha, je vzdálena dvaatřicet mil kodrcavé jízdy po něčem, co není ještě cestou, ale jen stezkou. Všeho všude je tu kaple, kterou navštěvuje třikrát nebo čtyřikrát do roka starý, mimořádně řečný misionář, mluvící všemi možnými jazyky, dále barák z čerstvých prken, sloužící jako škola pro těch několik zdejších bělošských dětí, a další, rovněž prkenné, ale o něco větší stavení, to nejdůležitější z celé osady, protože v něm sídlí zároveň obchod, pošta a telefon. O kus dál, na mýtince mezi břížkami, stojí ještě dva domy, které spolu s obchodem-poštou-telefonem poskytují přístřeší veškerému obyvatelstvu Portage-des-Prés. Ale málem bychom zapomněli: při stezce z Rorketonu, zrovna proti hlavní budově, září osamělá benzínová pumpa, jejíž skleněná koule čeká stále na elektrinu. Dál se táhne poušť trávy a větru. Jeden z domů má sice v prvním patře venkovní dveře, ale protože k nim nikdy nepřistavěli ani balkón, ani schodiště, nic tak dobře nevystihuje pojem zbytečnosti jako právě tyto dveře. Na obchodě je napsáno velkými písmeny *General Store*. A to je úplně všechno v Portage-des-Prés, které se tak dokonale podobá naprostému konci světa. A přece bydleli Tousignantovi před patnácti lety ještě mnohem dál.

Chtěl-li se k nim člověk dostat z Portage-des-Prés, musel pokračovat od benzínové pumpy pořád dál po stezce, na první pohled sotva viditelné a teprve po chvíli rozeznatelné podle dvou pásů polehlé trávy, vyjetých lehkými indiánský-

mi vozíky. Vyznali se tu jen místní obyvatelé nebo mestici, kteří si vydělávali jako průvodci; na mnoha místech se totiž od stezky oddělovaly vedlejší pěšinky, vedoucí stepí k chatě nějakého trapera, vzdálené dvě nebo tři míle, již nebylo z hlavní cesty vidět.

Proto bylo třeba se úzkostlivě držet nejpřímější stezky. Po několikahodinovém cestování bryčkou, nebo o něco dříve, pokud jste jeli starožitnou fordkou, jaké se v tom kraji pořád ještě vyskytují, jste se dostali k řece Velké vodní slípký.

Tady se z fordky nebo z bryčky vystoupilo.

Aby se dostali přes řeku, vlastnili Tousignantovi loďku. Byla-li právě na protějším břehu, musel pro ni někdo z cestujících doplatvat. Potom jste se nechali unášet proudem řeky, celé zahalené do ticha, jaké se na zemi vyskytuje jen vzácně, či spíš do šustotu rákosí, mávání křídel, do tisíce skrytých, nesmělých, nepostižitelných zvuků, které vytvářely stejně uklidňující, stejně konejšivý dojem jako ticho. Z křoví na břehu se tu a tam vznesla vypasená préríjní slípka, tak těžká, že sotva létala, a vzápětí se snesla o kus dál, už unavená tím lenivým úsilím.

Po přistání na druhém břehu musel člověk přejít pěšky půl míle dlouhý ostrov, pokrytý hustou, drsnou trávou, bahnitými výmoly a v létě miliardami obrovských komárů, jejichž hejna hladově vzlétala z houbovitého terénu.

Tak se došlo k druhé řece, totiž k Malé vodní slípce. Místní lidé si nemuseli dlouho lámat hlavu se jménem, které by vystihlo její zeměpisný charakter; vnukla jim ho praobyvatelka tohoto kraje, malá šedá slípka, která ztělesňovala jeho klid a tesknotu. Kromě jmenovaných dvou řek existovala Vodní slípka jako taková; bylo tu také jezero Vodní slípký. Kromě toho celý kraj byl znám pod jménem kraj Vodní slípký.

A když kvečeru vodní ptactvo vylétalo z rákosí a zastíňovalo svým krouživým letem kus nebe, byl všude vůkol nekonečný mír.

Když se člověk dostal přes Malou vodní slípký, stanul na dosti rozlehlém, částečně zalesněném ostrově. Páslo se

tam zcela svobodně velké stádo ovcí. Jinak se zdálo, že na ostrově nikdo nebydlí.

Ale byl tam dům.

Stál na nepatrné vyvýšenině proti širému, holému nebi, postavený z kulatiny, podlouhlý, přízemní, s nízkými okny.

Tady bydleli Tousignantovi.

Ze sedmi zdravých, nespoutaných a přitom poslušných dětí se jen jedno dostalo až do osady Sainte-Rose-du-Lac, a to kvůli ošklivému zánětu středního ucha. Z ostatních dětí některé občas doprovázely otce, který se vydával dvakrát třikrát do roka do Portage-des-Prés pro příkazy k majiteli ranče, jehož byl správcem.

Nejvíce cestovala matka. Skoro každý rok musela do Sainte-Rose-du-Lac. Byla to nejbližší francouzská osada v kraji. Rozkládala se až za Rorketonem, při železniční trati, která spojovala více méně celou tuhle nehostinnou step s městečkem Dauphin. Když do toho jen trochu něco přišlo, trvalo celé dny, než se tam člověk dostal. Ale protože Luzina Tousignantová opouštěla svůj ostrov přibližně jen jednou do roka, považovala koneckonců tu dalekou, obtížnou, vyčerpávající a často i nebezpečnou cestu za svou dovolenou. Před dětmi se o ní nikdy nezmiňovala dlouho předem, protože měly matku velmi rády, takříkajíc na ní visely. Jen s tíží ji nechaly odjet, věšely se jí na sukni a úpěnlivě prosily, aby je neopouštěla. Bylo tedy lepší nevbuzovat v nich zármutek dřív, než bylo nutné. Jenom otcí Tousignantovi oznámila vždycky jednoho krásného dne se zvláštním pohledem, napůl radostně, napůl ztrápeně: „Blíží se má dovolená.“ Potom odjížděla. A byla to velká, jedinečná událost uprostřed toho jednotvárného způsobu života.